

Billedkunst

Livets skjørhet på skrivebordet ● 11.09.2024

Det er uten unntak desorienterende for alle vesener å komme inn i verden, og det er uavhengig av omstendighetene noe herk å skulle orientere seg etter det som er nærmest. Tekst av Tommy Olsson.

Else Marie Hagen, Sammenfallende betingelser (2022/2023). Inkjet fotografi, finér og trelekker, 194,0 × 214,5 cm. Et beslektet bilde av Stilleben. Hagen: «Guttene holder fram hver sin lille skapning i en henvendende gest, som et tilbud. De tilbyr noe levende, noe fremmed og uhåndterlig for dem selv, noe som avviker fra deres uniformerte framtoning for øvrig. Tilbudet møter en fysisk avvisning ved lekten som stenger for deler av bildet.»

Man er helt uskyldig, så lenge det nå varer. Livet er ikke for pyser, må vite, og det er en grunn til at det å komme inn i verden –dette mølet her –er det første, og muligens største, traumet i en kommende serie nedturer av varierende antall og intensitet. Men forbindelsene er allerede der fra starten av, umulige å skulle få gjort noe med.

Else Marie Hagen, *Stilleben* (2023). Verket vises på Høstutstillingen 2024.

Ville valpen hatt det bedre på den andre siden av vinduet? Ja og nei: Alle guds skapninger er mer utsatt utendørs, og de aller fleste er i noen grad byttedyr. Skrivebordet er for all del langt fra et ufarlig sted å skulle oppholde seg – for noen – men det er ikke særlig rom for fysisk aktivitet der. Man kan drikke seg brisen og danse på det, men det er sjelden første prioritet for hverken valp eller kunstkritiker.

Valpen som krabber rundt på det middels organiserte skrivebordet i fotografiet *Stilleben* (2023) av Else Marie Hagen (f. 1963), har ikke kommet så langt som til å få åpnet øynene ennå, og hører heller ikke særlig godt. Utlevert til å lukte seg frem, og langt fra mamma, fremstår den som heller hjelpeløs og uheldig plassert -- skrivebordet er ikke et naturlig oppholdssted for nyfødte vofser. Eller for noen. Jeg vet dette, siden jeg har brent mesteparten av min tilmålte tid ved et, omtrent like blind og døv som denne malplasserte valpen – og jeg må med skam melde at mitt skrivebord er langt mindre ryddig. Men vi har det felles, valpen og jeg, at vi vokser opp med en normaltilstand som ble etablert i de første øyeblikkene av livet vårt, som vi aldri helt vil klare å riste oss fri fra som voksne. Famlingen, blindheten, sjokket over å være kastet hjelpeløs inn i livet, ligger der som en betingelse for alle de der første erfaringene som avgjør hvor flinke vi vil bli til å ligge unna trøbbel.

Det er ikke lett å være liten – det er en viss fallhøyde fra bordkanten, og det er vanskelig å se seg for når man ikke har fått åpnet øynene sine ennå. Er den lille vennen ikke litt for nær kanten til at det skal føles helt safe? Ja, peker ikke snuten rett ut mot den avgrunnen resten av den lille kroppen ser ut til å forberede seg til å hoppe uti?

Dette er bildet av et kommende arbeid, like uferdig som hovedpersonen, fanget i et snapshot av øyeblikket etterpå og rett før. Det går ikke an å se seg ferdig på det, siden det fremstår som perfekt. Det understreker at alle øyeblikk er grunnleggende perfekte. Valpen vil jo bli en voksen bikkje etter hvert, og få åpnet øynene. Det er saktens langt mer enn de fleste mennesker vil få til.